

Sygn. akt IV KK 154/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Marian Buliński

SSN Piotr Hofmański (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej
w sprawie **F. G.**

wobec którego warunkowo umorzono postępowanie o czyn z art. 272 k.k. i art. 270
§ 2a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 273 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 25 września 2012 r.

kasacji Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 28 marca 2011 r.,

na podstawie art. 537 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z 28 marca 2011 r., warunkowo umorzono postępowanie karne wobec F. G., oskarżonego o przestępstwa z art. 272 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 273 k.k., wyznaczając okres próby wynoszący rok. Od tego wyroku kasację na korzyść wniósł Prokurator Generalny,

zarzucając rażące naruszenie przepisów art. 339 pkt 2 k.p.k. i art. 341 § 2 k.p.k., polegające na skierowaniu sprawy na posiedzenie, a następnie warunkowym umorzeniu postępowania, mimo że okoliczności popełnienia zarzucanych czynów budziły wątpliwości. W uzasadnieniu kasacji wskazano, że analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że istnieją wątpliwości co do okoliczności popełnienia zarzucanych F. G. czynów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

Istotnie zauważyć należy, że postępowanie przygotowawcze w przedmiotowej sprawie prowadzone było wyjątkowo pobieżnie. W aktach sprawy nie zgromadzono podstawowych dowodów rzeczowych, tj. podrobionych rzekomo dokumentów: 1) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia podstawowego dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. „B”, 2) zaświadczenia potwierdzającego warunki poddania się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji związku z ubieganiem się o zwrot prawa jazdy, 3) protokołu z przebiegu egzaminu państwowego wraz z potwierdzeniem uzyskania pozytywnego wyniku w zakresie kat. „B”. Z akt sprawy wynika, że nie dokonano w dochodzeniu żadnych czynności zmierzających do ustalenia czy wspomniane dokumenty były podrobione i czy F.G. w istocie przedłożył je jako autentyczne. Żadne zgromadzone w sprawie dowody nie wskazują na czym polegało używanie przez F. G. dokumentu prawa jazdy uzyskanego skutkiem rzekomego przedłożenia dokumentów podrobionych. Trudno też wyobrazić sobie, w jaki sposób F. G. mógł podrobić własne oświadczenie o rezygnacji z prawa jazdy kategorii „T”, skoro właśnie on był osobą uprawnioną do złożenia takiego oświadczenia. Dla zobrazowania poziomu przeprowadzenia w niniejszej sprawie dochodzenia wystarczy wskazać, że nie przesłuchano w sprawie osób, na ręce których F. G. rzekomo złożył podrobione dokumenty, ani osób uprawnionych do wystawienia tych dokumentów. Wykorzystanie osobowych źródeł dowodowych ograniczono do odebrania wyjaśnień F. G., w których przyznaje się on do winy, ale odmawia składania wyjaśnień.

Jedyny dokument rzucający światło na okoliczności przypisanych czynów to odpis protokołu przesłuchania F. G. w charakterze świadka (k. 16) przed przedstawieniem mu zarzutów. Zdaniem Sądu Najwyższego dowodowe wykorzystanie takiego protokołu jest w niniejszej sprawie niedopuszczalne. Zgodnie

z utrwalonym orzecnictwem SN, nie jest możliwe odczytanie takiego protokołu na rozprawie, co wywodzi się *a contrario* z brzmienia art. 389 k.p.k. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1995 r., I KZP 37/94, OSNKW 1995, z. 3-4, poz. 15). Nie zmienia takiej oceny fakt, że w sprawie nie doszło do odczytania protokołu na rozprawie, ale (być może) posłużył on do poczynienia przez sąd orzekający ustaleń faktycznych, służących następnie za podstawę zapadłej na posiedzeniu decyzji o warunkowym umorzeniu. W ocenie Sądu Najwyższego wykorzystanie tego rodzaju protokołu narusza wyrażoną w art. 74 § 1 k.p.k. zasadę *nemo se ipsum accusare tenetur* i może służyć obchodzeniu przepisów o prawie odmowy składania wyjaśnień – jako taki protokół ten nie może być wykorzystany dowodowo także przy dokonywaniu ustaleń faktycznych poza rozprawą.

W świetle powyższych wywodów należy przyznać rację twierdzeniom kasacji, że wydany w przedmiotowej sprawie wyrok warunkowo umarzający zapadł z rażącym naruszeniem art. 339 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 341 § 2 k.p.k., choć dla porządku należy zauważyć, że istotą zarzutów kasacyjnych było podjęcie decyzji o warunkowym umorzeniu mimo wątpliwości co do okoliczności sprawy, a zatem poprawnie sformułowany zarzut kasacyjny winien dotyczyć naruszenia art. 66 § 1 k.k.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.